

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Egy lépéssel közelebb.

A ki városunkat tíz év óta nem látta, elcsodálkozik azon, hogy mivé fejlődött. Tíz év alatt nem valami feltűnő csinnal, de mégis meglehetősen kiépült; az ugynevezett rimaszombati stílusban épített házak lassanként eltűntek, — csigalépcső (ez a szintén rimaszombati specialitás) alig van egy-kettő. E helyett szép számú köz- és magánépület emelkedett, az utcákat gránit gyalogjárók szegélyezik s a kocsiutakra is ma valamivel nagyobb gondot fordítanak. — Egy szóval Rimaszombat ezelőtt tíz évvel csak egy földrajzi fogalom volt, ma egy nagy vidéknek számot tevő gócpontja, mely hivatva van arra, hogy mint kulturális tényező a megye társadalmi életének is zászlóvivője legyen.

E haladást sem a város ügyeit vezető tanács böles intézkedéseinek, sem a város érdekét szivőkön hordozó egyesek tevékenységének nem tulajdoníthatjuk annyira, mint inkább a viszonyok kényszerítő hatalmának, mely kérelhetetlen szigorával megkövetelte a haladást jelző intézkedések megtételét. A kor követelményei előtt nem zárkozhattak el sem az egyesek, sem az erkölcsi testületek s az új intézmények, minden conservatív gondolkodásunk dacára, létesültek.

Igy lesz ez a jövőben is. Hiába toljuk el az új tanintézetek építésének kérdését a jövő méhében rejlő szebb napok beálltaig, hiába fázunk a pótdag gondolatától: a körülmények parancsolni fognak s meg lesz ez is, az is. Meg lesz, mert a magyar nemzet társadalmi fejlődése megköveteli az általános műveltség színvonalának emelését bárminő anyagi áldozatokkal járjon is az, s nekünk nemcsak az egyenrangú városokkal kell lépést tartanunk, hanem az utánunk állók előtt jó példát is kell mutatnunk.

Ezuttal a városi tanács előtt csak a leányiskola felépítésének kérdése van szőnyegen. E kérdés megoldása azonban szoros kapcsolatban van egy új gimnázium monumentális épületével is.

Évek óta török a fejüket ahoz érő és nem értő emberek, hogy a város egy elhamarkodott pillanatban magára vállalt kötelezettségét miként rázza le nyakáról? Megpróbálták minden elképzelhető kombinációt, kifürkésztek minden alkalmas telket, készítették pályadíjjal kitüntetett épületterveket s a mikor már papiroson minden megvolt: kitűnt, hogy hiányzik a nervus rerum gerendarum — a pénz.

De a viszonyok parancsolnak s a pénznek meg kell lenni, ha másunna nem: pótdagból. (E gondolathoz jó lesz mielőbb hozzá szokni minden polgárnak, mert egyszer csak arra ébredünk, hogy vége az aranjouezi napoknak s a ráadás meghaladja a 40 százalékot!)

Ezer szerencsése a városnak, hogy a gimnáziumról még eddig felsőbb hatalmak gondoskodtak, s minden valószínűség szerint a távol jövőben sem fognak e derék tanintézetéről megfélekedni. Mert ha még az a teher is fenyegetné szerény municipiumunkat, hogy e felsőbb közoktatási faktorról gondoskodják, mint Mohács, Erzsébetváros vagy Szamosújvár: a város törzsvagyona felett megütnék a dobot. E helyett jövedelmének egy részét ezentul is ráfordíthatja Szabadkára, Kurinczra s a város végén álló istállókra. Ez áldozatokat ugy is az örök és önzetlen jótékonyág könyvébe írhatják föl mint oly befektetéseket, melyekből se közpénztárba, se egyesek zsebében egy árva garas sem térül meg. Különben városunk milliomos s ugy költ mint egy milliomos; szereti az egyenruhát s a szép lovakat.

A gimnáziumról, mint mondók, felsőbb hatalmak gondoskodnak. E gondoskodás kifolyása, hogy még e hét folyamán megkezdődnek a tárgyalások a magas tanügyi kormány képviselője s az isk. ig. választmány között az állammal ez előtt tíz évvel kötött szerződés megújítása tárgyában s így a városnak, a mire eddig sem gondolt, ezután sem lesz alkalma gondolni. A

szerződést megkötik s bizunk az igazgató választmány böles belátásában annyira, hogy egy oly szerződést fog kötni, mely nemcsak egy nivóra emeli iskolánkat az állami középiskolákkal, hanem sorsát beláthatatlan jövő időig biztosítja is. Mert nem csupán arról lesz szó, hogy az évi subventio felemeltessék, hanem arról is, hogy annak az ifjúságnak elhelyezése, mely évenként sok tizezer forintot juttat városi polgárságunk zsebébe, a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő új tanintézet is építtessék. Az állam e tervtől nem fogja megvonni támogatását s egy új épület költségéhez 50—60 ezer forinttal valószínűleg hozzá fog járulni, de megvárja azt, hogy a város is tegye meg a kötelességét e tanintézetrel szemben

Hogy mily irányban róhatja le a város a maga erkölcsi adósságát a gimnáziummal szemben: határozzák el a böles tanács-urak. Mi legfeljebb csak figyelmükbe ajánlhatnánk néhány oly tervet, melyek a közelebbi napokban több felé megbeszélés tárgyát képezték. Egyik ezek közül az, hogy a mostani megyeházat cserélje el a város a huszár-vendéglővel, a tanács költözzék át a mostani megyeházba, a régi városház alakíttassék át leányiskolának s a mostani gimnáziumot vegye meg a város oly ezből, hogy e máskülönben hatalmas épületben helyezze el a kaszinót, tornaacsarnokából pedig csináltasson színházat illetőleg egy nagy és teljes komforttal berendezett báltermet.

E tervnek lehetnek kivihetetlen részletei, — de van köztük sok komolyan meggondolni való is. Annyi bizonyos, hogy a gimnázium néhány nap múlva álmainak megvalósulásához egy lépéssel közelebb jut — s csak a város tanács-urain mulik, hogy valahára ők is megtegyék azt a fontos és döntő lépést, mely a leányiskola kérdésének megoldásával együtt sok más fontos kulturális alkotásnak válhatik szülőanyjává.

A közvélemény egyelőre a tanácstól nem

T Á R C Z A.

A paraszt felesége.

Egy matróna emlékeiből.

Irta: HENRY GRÉVILLE.

I.

... Mintegy harmincz évvel ezelőtt Podoliának egyik nagyobb városában történt a dolog; a sorozásra az egész környékről összesereglettek az emberek s nem volt köztük egy se, akinek ne lett volna valami panasza és kérése.

Az egyik mesterember fiát akarta kimenteni a szolgálatból, mert nagyon értett a földműveléshez, a másik egy fajnót akart kiszabadítani azzal az ürügyvel, hogy forradalmi eszméi vannak; szóval barátaim kastélya valóságos bábéli torony volt, ahol mindenféle nyelven beszéltek s mindenféle zajt csaptak.

Az ezredes, aki a sorozást vezette, ezuttal először teljesítette ezt a kötelességet, innen van az, hogy az ezredes nagyon gyöngéd szívű volt.

A kérelmezőket mind egyforma közönyösséggel fogadta; csak a mikor módjában volt valami alapos reklamázió alapján elnézéssel lenni, ha egy anyának visszaadhatta egyetlen fiát, vagy apátlan és anyátlan árváknak a kenyérkereső fivért, akkor derült ki az areza. S tudj isten, ennél a dolognál az állam nem sokat veszített, a szerencsétlenek pedig boldogsággal teltek el.

De másképp bánt aztán az ezredes azokkal, a kik bármely okból nyavalyogtak előtte; ilyenkor olyan dühbe jött, hogy mindnyáján megrémültünk.

Fiatal barátném, K... grófné, akinek csodálkozását fejeztem ki, két szóval megmagyarázta nekem az ezredesnek, férje régi bajtársának a jellemét.

— Egyike a legjobb embereknek, mondotta nekem, de ki nem állhatja a tettetést; nem képzelheti, hogy mennyire utálja a hazugságot s hogy miképpen bánik azokkal, akik előtte hazudoznak. Ezeknek szívesen rádikálna még egy pár szolgálati esztendőt, semmint hogy abból elengedne nekik.

— De hát ilyformán hogy egyeztetheti össze emberseges tulajdonságait a törvénnyel, melyről azt mondja a példaszó, hogy „Kemény törvény, de törvény?”

Fiatal barátném finoman mesolygott!

— Jó lábon áll az égiekkel, felelte a kis grófné s ilyenkor lelkiismeretére hallgat, mely nagyon zárkózott, kényes dáma, de azért gyöngéd, mint egy anya. Sőt azt is hallottam, hogy ő és a dáma gyakran rosz lábon állnak egymással, mert a dáma nagyon sok elnézést követel mások számára.

Mindez nagyon problematikusnak tetszett nekem s bizonyosságokat vártam.

II.

Már nyolcz nap óta voltam szenttanuja a sorozás inkább szomorú, mint érdekes látványának s meg kell

vallanom, hogy már nem akartam bevárni a végét, a mikor egy reggel az előcsarnokban egy fiatal, rendkívül csinos, de szomorú, könyös arcu parasztasszonnyal találkoztam.

A mikor meglátott, lábaimhoz vetette magát s mielőtt még megakadályozhattam volna, hevesen összecsókolta kezemet és ruhámat.

— Edes jöltevőm, mondá zokogva, mentsd meg őt és áldani foglak életem végeig!

A fiatal, szinte gyermekded asszony fájdalma oly őszinte volt, hogy szerfelett meghatott.

— Hát mit kívánsz tőlem? kérdém tőle, esititani próbálván fájdalmát.

— Katonákhoz akarják elvinni az uramat! kiáltá újból könyekbe lábadva és hogy ha őt elviszik, akkor én belehalok fájdalomba.

Karcsu, leányos teste vonaglott, fejét a tenyerébe temette és sirt, hogy az embernek majd a szive szakadt meg.

— Es hogy hívják a férjedet? kérdém tőle abban a reményben, hogy kissé elterelem szomorú gondolatait.

— Andrásnak; Yaromeikából való.

A férje egyike volt a legszebb parasztnak: a törvény biztosan menthetetlenül elfogja érni; kora, természete, értelmes volta teljesen megfelelték a követelményeknek: ritka példány volt. A szegény asszony félelme és fájdalma nagyon is jogosult lehetett.

— Nem tehetek érted semmit mondám neki, elszo-

HIRDETMÉNY!

Alólírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy budapesti és bécsi bevásárlásomról megérkeztem s széles körű összeköttetéseimnél togya azon kellemes helyzetben vagyok, hogy raktáramat a legszebb tárgyakkal láthattam el, ugymint:

Férfi kalap- és nyakkendők, leány- és női kabátok, a legújabb modellek női kalapokban, kézimunka- és díszműárakban, melyre bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni.

Egyuttal nem mulasztatom el szíves tudomásul adni, hogy a Szontagh-féle házban fönálló üzletemet átadtam és így összpontosítva teljes figyelmemet **új üzletem kiterjesztésére** fordíthatom.

Midőn tehát a gyors és pontos kiszolgálásról a nagyérdemű közönséget biztosítom, egyuttal az eddig tapasztalt pártfogásért őszinte köszönetem fejezem ki, — és kérem azt részemre továbbra is fentartani. — Kiváló tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

vár többet, csak egy lépést a gymnázium érdekében.
Tibullus.

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispáni hivatalától.

Hirdetmény.

17609. sz. — A köztanácskozás tárgyát képező közügyek elintézése végett szükséges törvény és szabályrendeletileg megállapított, rendes őszi vármegyei közgyűlés határidejénél főispán ur Ö. méltóságával egyetértőleg folyó év **október hó 9-ik és következő 10-ik napjának d. e. 9 órája** Rimaszombat városában tüzetett ki.

Midőn erről a közönség ezennel értesítették és a vármegyei bizottság T. tagjai személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkértek, egyidejűleg köztudomásra hozzák, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait az 1896-ik évi vármegyei költségvetés megállapítása, az 1896-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása, a jövő évben szükséges vármegyei pótdok mennyiségének megállapítása, ez év végével a vármegyei bizottságból törvény értelmében kilépendő bizottsági tagok helyeinek törvényszerű választás utján leendő betöltése iránti intézkedés és a választás napjának kitűzése, valamint a törvény 46. §-a értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.

Rimaszombat, 1895. szeptember hó 15-én.

Bornemisza s. k., alispán.

Egy aktuális kérdés.

Pár héttel előbb e lapok hasábjain néhány cikk jelent meg, melyek azt az örömdetes hírt tudatták Gömör-megye intelligens közönségével, hogy a Tompa-szobor ügye végleges megoldást nyert.

Nincs okunk kételkedni abban, hogy az a bizottság, mely a dolgot kezébe vette, feladatát minden részletében teljesíteni fogja. Megkötötték a szerződést a szobor ifjú művészeivel, ki lázas sietséggel látott munkájához, s ha buzgósa lankadásra nem hajlik: a szobor gypsmintáját már a milleniumi kiállításon látni fogjuk. Az is nyilvánosságra került, hogy a művészi alkotás körülbelül 12.000 frtba fog kerülni. — ez összeget azonban ez ideig csak nyolcz ezer forint fedezi s a tényleges hiány 4000 forint.

Honnan fog e hiány fedezetet nyerni?

Oly kérdés, melyről annyival inkább sürgősen kell gondolkodni az illetékes köröknek, hogy az ügy végleges elintézésébe alig pár hét alatt már bele élte magát a közönség. Ez más szóval annyit jelent, hogy a társadalmi uton megoldandó feladatok közül ma már egyvel kevesebb van.

Pedig e kérdés előtt begombolkodni nem lehet. Hisz maguk a bizottság tagjai is, ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy a 4000 frt előteremtésére nagyobb társadalmi akeziót fognak kezdeményezni, melynek eredménye a kérdés kedvező megoldása leendő. A közönségnek azon hiedelme tehát, hogy egy társadalmi feladattal ma már kevesebb van, nem felel meg a valóságnak, mert a Tompa-szoborra hiányzó 4000 frtot mégis csak társadalmi uton kell előteremteni.

De hogyan?

E kérdés felvetése ma, midőn megkezdjük az őszi szezont, nem időszerűtlen, mert a nagyobb társadalmi

morodva, hogy semmi vigaszt sem nyújthatok neki; nyugodj bele sorsodba gyermekem: isten és a csár úgy akarja.

— Édes jótévő! suttogá a szegény asszonyka, összekulesolt kezeit könyörögve emelve felém.

S abban a pillanatban a mikor felelni akartam neki, láttam, hogy elsápad; szemei lezáródtak s eszméletét veszve a földre omlott.

III.

Mindjárt segítségért kiáltottam; a fiatal asszonyt felemelték s egy pamlagra fektették, a hol kis vártatva magához tért. A könyek megkönnyebbitették szívét s nemsokára már beszélni is tudott.

Melléje ültem. Ma én már öreg asszony vagyok; akkor is már tul voltam a legszebb éveken s magam is eleget szenvedtem, úgy, hogy a fiatal asszonyok lelkesedésében nem igen osztozkodtam; de a védenzem fájdalma oly igaz, oly bensőséges volt, hogy mélyen meghatott. Elmondattam vele az élete történetét; ez nem volt ugyan tulságosan regényes, de azért ép oly megható, mint Pál és Virginia históriája.

— Tizenhat éves vagyok, monda; félve, hogy férjhez mentem; már négy éve annak, hogy a férjem először látott meg egy mulatságon: azóta mindig azt hajtogatta, hogy mihielyt én eladó leány leszek, rögtön egybekelünk. Nagyon lassan telt el az idő, míg végre akadt egy lelkész, a ki összeadótt minket, mielőtt én még tizenhat esztendő voltam, s így egy félévet nyertünk. Az uram soha más leányra nem vetette a szemét, én soha más legény szemébe nem néztem: boldogok vagyunk, mintha a paradicsomban volnánk. Ugy-e bár, nem vetnek most véget boldogságunknak? Ugy-e, hogy a mi nagy boldogságunk nem lehet csak ilyen rövid életű? Csak egy-két évet várának legalább, akkor talán már bátrabb volnék. De most nem, nem lehet. Hiszen olyan fiatal vagyok még csak, és ninesen bennem semmi erő...

— És a férjed mit szól a dologhoz?

— Sir, egész nap csak sir. Arra is gondolt, hogy elmenekül az erdőbe, de hisz ott elfogják! Végre eszünkbe jutott a nagyságos asszony, a ki oly jó!

És megint leborult előttem lágyan, szelíden és egyre sirt, erőtlen, hangtalan sirással, megtörve szerető szívének hitvesi fájdalomtól.

akeio alatt nem érthetünk egyebet, mint azt, hogy a tervbe vett szobor költségeinek fedezésére a közönség nagyobb megterhelése mellőzésével jótékony multságok rendeztessenek. E czélből elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy az illetékes körök figyelmét idejekoráu e tárgyra irányítsuk, hogy a nemsokára beálló hengverseny és báli-idény jövedelmei a fentebb jelzett czélra fordittassanak.

Gömör-megye intelligentiájának csak akarni kell s legesekélyebb megerőtletése nélkül jótékony multságai révén 4—5 hónap alatt előteremtheti a szoborra hiányzó összeget. *Dr.*

Anyakönyvvezetők kinevezése Gömör-Kishontmegyében.

A belügyminister kinevezte a gömör-kishontvármegyei anyakönyvvezetőket. Az anyakönyvvezetők valamennyien fel vannak ruházva a házassági ügyekben való anyakönyvvezetés, illetőleg a házasságkötés körül való közreműködés jogával is. A kinevezett anyakönyvvezetők a következők:

1. A ratkóiba Gaál Béla jzö (Rónapatak, Ispánmező) (Ispánmező).
2. Pohorellaiba Czibur Elek jzö (Sumjác).
3. A polonkaiba Gaál György jzö (Hepa).
4. A sumjáciba Gölniczki Gyula jzö (Telgárt, Pohorella), (Telgárt).
5. A ratkó-bisztróiba Szerényi Lajos körjzö (Nagy-Röcze).
6. A kis-röczeibe Stenczel Dániel körjzö (Murányalja).
7. A rónapatakiba Szerényi Géza körjzö (Ratkó).
8. A telgártiba Chottek István körjzö (Sumjác), (Sumjác).
9. Az ispánmezőiben Vlachó János körjzö (Ratkó), (Ratkó).
10. A köviibe Zimán Dániel jzö (Süvete).
11. A lubenyikibe Koch Ödön h.-körjzö (Jolsva).
12. A süveteibe András János körjzö (Gicze, Kövi), (Jolsva).
13. A murányaljaiba Zorkóczy József körjzö (Kis-Röcze) (Nagy-Röcze).
14. A helpaiba Benesik Ernő körjzö (Polonka), (Polonka).
15. A felső-balogiba Valkai László körjzö (Meleghegy), (Meleghegy).
16. A meleghegyibe Vlachó Gyula körjzö (Felső-Balog), (Felső-Balog).
17. Az alsó-bátkaiba és felső-bátkaiba Lengyel Ábrahám körjzö (Ratnót), (Ratnót).
18. A ratnótiba Szegedi Gábor körjzö (Alsó-Bátka és Felső-Bátka), (Alsó-Bátka és Felső-Bátka).
19. A rimaszécsibe Kellner Pál körjzö (Velkenye, Jéne), (Jéne).
20. A velkenyeibe Lovesányi Zoltán körjzö (Rimaszécs).
21. A alsó-hangonyiba Madarassy Árpád körjzö (Jéne).
22. A jéneibe Tóth Miklós körjzö (Rimaszécs, Alsó-Hangony), (Rimaszécs).
23. A jánosiba Lovesányi Béla körjzö (Serke), (Rimaszombat).
24. A serkeibe Szonti Pál körjzö (Gesztete, Várgede) (Jánosi).
25. A geszteteibe Szokolay Sándor körjzö (Serke).
26. A várgedeibe Györy Frigyes körjzö (Dusa), (Serke).
27. A dusaiba Menyhárd Sándor körjzö (Várgede).
28. Az almagyiban Jádi Ferencz körjzö (Csoma), (Csoma).

Bár eleve meg voltam győződve arról, hogy minden közbenjárásom hasztalan lesz, mégis megígértam a szegény asszonynak, hogy beszélek az ezredessel férje ügyében s elküldtem őt a remény egy halvány sugarával szívében, melyért később szemrehányásokkal illetem magamat.

Az ezredes, mint az várható volt, nem akart tudni a dologról. Malania, a védenczem, ne reméljen semmit, az ő esete egy mákszemnyivel se különösebb száz más esetnél s elvégre is nem lehet felmenteni mindazokat az embereket, a kikért a feleségeik könyörögnek.

— De talán ez az eset még sem olyan gyakori, mondám neki. Ennek az egy embernek a helyére talál husz más, részegest, veszekedőt, a kitől szívesen szabadulna meg az asszony.

— Nagyon rossz példa volna, monda az ezredes komolyan.

— De ezredes ur, mondám neki, imé egy asszony, a ki imádjá a férjét! Már az eset ritkasága miatt is megtehetné!

Az ezredes mosolygott, de hajthatatlan maradt.

Másnap, a mikor Malania eljött, hogy lépésomnek sikere felől tudakozódnék, elmondtam neki az ezredes feleletét.

Az asszony szótlanul nézett reám; vértelen ajkai hiába akartak szókat formálni. És megint csak elterült a lábaim előtt, úgy mint tegnapi, eszméletlenül.

Ugyanazokkal az eszközökkel akartuk életre kelteni, mint tegnapi; de ezuttal az élet nem tért vissza oly hamar. Végre félóra mulva Malania kinyitotta szemeit. Szemei könnytelenek, de azért fájdalma még az eszméletlenség alatt sem szünt meg, mert imé komor arcczal kel fel, réveteg tekintetet vet felém, a mikor köszönt s kétségbeesett mozdulattal tart a kapu felé.

— Hová mész? kérdém tőle.

Felelet helyett a fejét fordította arra, a hol a tó tükre csillogott a napsugárban.

— És nem félsz az Istentől? kérdém megrémülve.

Nem akarom meglátni, hogy a férjemet elhurcolják, monda szinte élettelen hangon; legalább ettől a bánattól meg leszek kímélve. Isten megfogja bocsátani bűnöm... Hiszen olyan boldogtalan vagyok!

Szerencsétlenségének gondolatára megint erejét vesztette, a falhoz akart támaszkodni s aztán élettelenül terült el a folyosón.

29. A csomaiba Bátkai János körjzö (Almágy), (Almágy).

30. A tiszoleziban Setina János jzö, h. Dianiska János közs. bíró.

31. A klenócziiba Szentpéteri Géza h. Hruska János közs. bíró.

32. A kokovaiba Prunyi Vilmos jzö, h. Tauffer Ignác közs. bíró. (Forgáchfalva, Antalfalva).

33. A nyustyaiban Pazár Gusztáv körjzö (Rimabánya), (Rimabánya).

34. A rimabányaiiba Molnár Gusztáv kjegyzö (Nyustya).

35. A hrussóiba Bolyki Gábor körjzö (Lukovistye).

36. A ráhóiban Szentpéteri István körjzö (Alsó-Szkálnok), (Alsó-Szkálnok).

37. A tamásfalvaiba Putra Ede körjzö (Rimaszombat).

38. A forgáchfalvaiba Holics Ede körjzö (Kokova).

39. Az osgyániiba Györy Lajos körjzö (Nagy-Szuha).

40. A nagy-szuhaiba ifj. Szkaloss Samu körjzö (Osgyán), (Osgyán).

41. A lukovistyeibe Weiser Károly körjzö (Hrussó), (Alsó-Szkálnok).

42. Az alsó-szkálnokiba Kalysba Árpád körjzö (Ráhó és Lukovistye), (Ráhó).

43. Az antalfalvaiba Holics Elek körjzö (Kokova).

44. A csetnekibe Osgyáni Géza jzö (Kun-Taplocza, Nagy-Szlabos, Hankova), (Kun-Taplocza).

45. A berzeteibe ifj. Czékus István körjzö (Szilicze, Sebespatak), (Rozsnyó).

46. A sziliczeibe Fridrik Barna körjzö (Berzete).

47. A sebespatakiba Czékus Zoltán h. körjzö (Berzete).

48. A kuntaploczaiba id. Czékus István körjzö (Csetnek), (Csetnek).

49. A nagyszlabosiba Malinák Róbert körjzö (Csetnek).

50. A hankovaiba Urbán János körjzö (Csetnek).

51. A krasznahorka-váraljaiba Beliczky József körjzö (Rozsnyó).

52. A dernőibe Halasi Béla körjzö (Barka).

53. A barkaiba Kovács György körjzö (Barka).

54. A betléribe Hovisak János körjzö (Nagy-Veszverés), (Nagy-Veszverés).

55. A nagy-veszverésibe Takács Károly körjzö (Betlér, Gócs), (Betlér).

56. A gócsiba Dobai Miksa körjzö (Rédova), (Nagy-Veszverés).

57. A rédovaiba Stromp Gusztáv körjzö (Gócs).

58. A pel-üzeibe Fridrik Vilmos jegyzö h. Szarvas Sándor községi bíró (Horka-Hosszuszó).

59. A putnokiba Sztraka Neitusz putnoki jzö h. Rónay János közs. bíró.

60. A harkácsiba Papp Dezsö körjegyzö (Felfalu) (Felfalu).

61. A bejeibe Török Kálmán körjegyzö (Oldalfala) (Oldalfala).

62. Az oldalfalaiba Katona József körjegyzö (Beje, Felső-Vály-Bikszög), (Beje).

63. A sajó-gömöribe Záhonyi János körjzö (Tornallya).

64. A gömör-panyitiba Szántó István körjzö (Horka).

65. A horkaiba Dusza Károly körjzö (Gömör-Panyit), (Pelsücz).

66. A ragályiba Horváth Sándor jzö (Zádorfala).

67. A zádorfalaiba Szegheő Béla körjzö (Ragály, Kelemér), (Kelemér).

68. A kelemériben Szabó István körjzö (Zádorfala).

69. A szent-királyiba Kis Lajos körjzö (Bánréve).

70. A bánréveibe Kellner Samuel körjzö h. Králik Frigyes magánzó (Szent-Királyi).

71. A felsővály-bikszögibe Fölföldi Ottmár körjzö (Oldalfala).

Rögtön elhivattam az orvost; Malaniát ágyba fektették és én elszaladtam az ezredesért, a ki a sorozólajstromok rendezésével volt elfoglalva.

— Jöjjön kérem, de hamar, szóltam hozzá, szinte megtámadva őt dolgozószobájában.

Az ezredes látva, hogy mennyire fel vagyok indulva, faképnél hagyta papírjait s velem együtt a folyosóra sietett.

— Ime, az ön munkája, szóltam hozzá, a mozdulatlan, szinte élettelen asszonyra mutatva.

Az asszony gyöngéd és gyermekded szépsége, le-tört virághoz hasonló testének bája s a szemek alatt látható kékes árnyak, melyek halálos kifejezést kölcsönöztek az arcznak, sokkal ékesszólóbbak voltak, mint az én szónoklataim.

Az ezredes csöndesen nézegette a szegény gyermeket, míg végre nagy sietséggel belépett az orvos. Malania megint magához tért, de ezuttal nem engedtem meg neki, hogy hazamenjen, hanem a férjeért küldtem s a mikor ez előjött, az ezredes és az orvost elvittem a kis szalonba.

IV.

— Mi a véleménye erről az asszonyról, doktor ur? kérdém az orvostól.

— Nagyon gyengéd, ideges complexatió, rendkívül ritka eset ez parasztasszonyoknál, sőt azt hiszem, hogy ilyen eset még nem is fordult elő.

— És ezek az ájulások?

— Ha gyakrabban ismétlődnek, halál lesz a végük, mert azonkívül szívbetegezés is forog fenn. Valószínűleg ebből a betegség dispoziációból ered a fiatal asszony rendkívüli érzékenysége s az a szenvedélyes szerelem, a mely-lyel férjét szereti.

A nélkül, hogy a szerelemre vonatkozó eme skeptikus magyarázattal tovább törődtem volna, az ezredeshez fordultam.

— Nos és ezredes ur milyen véleményen van?

A derék férfi csak a vállait vontá, a mi nála a megrökönyödés jele volt.

— Meg akarja ölni ezt a szegény asszonyt? folytatám, az ő haláláért önt fogom felelőssé tenni.

— Bocsánatot kérek asszonyom, szabadkozott az érdemes férfi; bármi történjék is, engem felelősség nem érhet. Én nem vagyok a törvény. Én csak a törvény végrehajtója vagyok.

72. A felfaluiba Tóth Márton körjz (Harkács), (Harkács).
73. A giceibe Márkus Dénes körjz (Süvete).
74. A méheibe Osváth Ráfuel körjz (Tornallya).
75. A hosszuszóiba Jókovi Emil körjz (Pelsűz).
76. A tornallyaiba Fischer Gyula jz h. Borzi János közs. bíró (Sajó-Gömör és Méhi).
77. A rimaszombati Szabó György polgármester h. Nagy Ferenc városi főjegyző (Jánosi). (Tamásfala).
78. A rozsnjóiba Sziklay Géza polgármester h. Szegheó Gusztáv városi főjegyző (Berzete, Krasznahorka-Váralja).
79. A dobsinaiba Szontagh Béla polgármester h. Nickel Gyula városi főjegyző.
80. A jolsvaiba Bazilidesz Gusztáv polgármester h. Habany József városi főjegyző (Süvete és Lubenyik).
81. A nagy-rözeiben Stefanecok Károly polgármester h. Prékopa Károly városi főjegyző (Murányalja, Ratkó-Bisztró).

Hírek és vegyesek.

Részvétfelirat József főherceg család-jához. A tiszánmenni ev. ref. egyházkerület Sárospatakon tartott közgyűléséből a *Czinke István* erdőbényei- s nemrég megválasztott rimaszombati ev. ref. lelkész kitűnő tollal írt, s remek költői részletekben bővelkedő részvétfeliratot intézett a mélyen sujtott főhercegi családhoz, melyből közöljük a következőket: „Az ev. ref. vallásfelekezethez e hazában elő hű fia oda borulnak Fenségekkel a drága halott koporsójára s úgy tesznek róla tanúbizonyságot, hogy az ő szívök is fáj érte. Ó mert Fenséges Urunk és Fenséges Asszonyunk, olyan rokotalan nép vagyunk mi itt Európá közepén s olyan kevesen vannak azok, a kik minket igazi szeretnek! Ezért drága előttünk csak egy sugára is az igazi szeretetnek, egy parányi megnyilatkozása is a nemzetünkhöz való őszinte vonzódásnak. Fenségek magas családja már régtől fogva a szeretet erős kötelékeivel van lelkünkhöz esatolva; multban és jelenben, jó és balsorsunk fordulásaiban miénknek vallotta magát s szíve a mi szívünkön dobogott. A ledölt ifju esemetében, *László kir hercegenben* is a mi szívünknek egyik ékes sugara növekedik vala, akinek sokat ígérő fejlődését, szeretetének felénk való meleg kisugárását édes reménységgel s szinte a szülei szív nemes büszkeségével láttuk és kísértük figyelmünkkel mi is s most, hogy ninesen többé, a hit szavával s az Istenbe vetett erős bizodalom és megnyugvás hangján csak annyit birunk mondani: Uram, te cselekedted ezt? Hogy miért? azt a te kinyitandhatatlan bölcsesség tudhatja egyedül. E bölcs akaraton való megnyugvás hintsen gyógyító balzsamot a Fenségek megsebzett szülei szívére is s bánatba borult lelköket enyhítse meg az a felemelő tudat, hogy egy egész nemzet könnyezik és imádkozik együtt kir. Fenségekkel, kérve-kérven a nagykegyelmű Istent, hogy e megrendítő esapás elhordozására adjon legelőt erőt s Fenségek nemesen dobogó szívét minden további megpróbáltatástól oltalmazza meg. Keresztýen hitünk fundamentoma, az isten ígérének szent könyve tanítja azt, hogy az Ur megpróbálja azokat, a kiket szeret és megostoroz mindenkit, valakit fiává fogad. . . . O hatalmas a halálból is életet hozni ki s kegyelmes lesz a lebuló könyeket fel is száritani.“

A vármegyei tisztviselők fizetésrendezése tárgyában Budapestben most folyó értekezleten vármegyénk tisztikarának érdekeit Bornemisza László alispán és Lukács Géza főjegyző képviselik, kik az értekezleten való részvétel céljából f. hó 23-án Budapestre utaztak.

Baleset. Könnyen végzetessé válhatott volna az a baleset, mely mostanában Rakottýáson vármegyénk egyik notabilitásával Máriássy Andorral történt. Háza erkélyén üldögélt nejével, ki pillanatra a szobába távozott az erkélyről, mely hirtelen leszakadt, s a talapza-

tot képező nagy kődarab lezuhant a földre a házájta elé, melyen abban a perczben lépett a házba a Máriássy leánya. Az erkélyen levő vasszék ráesett a lezuhant Máriássyra, ki az ijedtség mellett még kisebb zúzódásokat is szenvedett.

Küldöttség képviselőknél. A rimaszombati polg. olvasókör választmánya — mint már megírtuk — *Fáy Gyula*, kerületünk orsz. képviselőjének 5 darab megvett könyvére visszaajándékozásért köszönetet szavazott. Ennek szóbeli kifejezője volt az a küldöttség, mely f. hó 23-ikán Nyustýán, képviselőknél tisztelgett. *Schulhof* Pál, *Rónay Gyula* és a kör érdemes elnöke *Rábely Miklós* voltak a küldöttség tagjai; szószólójuk volt *Rábely Miklós*, ki szép beszédben tolmácsolta az olvasókör köszönetét az adományozó nemes áldozatkésziségeért, melylyel fényesen beigazolta azt, hogy a gyorsan emelkedő polgári olvasókör iránt érdeklődik és annak jólétét előmozdítani kívánja. Átnyújtotta egyszersmind az elnök a kör köszönetét kifejező jegyzőkönyvi kivonatot is. — *Fáy Gyula* a tisztelet és köszönet e nem várt kifejezését, föle megszokott szerénységgel fogadta s válaszában biztosította a küldöttséget, hogy épúgy mint ezt tiszta szívből tette, ezután is mindig szívesen fogja tőle telhetőleg támogatni a kört — és annak érdekeit előmozdítani. Szavalt lelkesen megjelénzték, mire a szeretetre méltó házigazda szerepét vette át derék képviselőnk, s a küldöttséget igazi magyaros vendégszeretettel látta s tartotta magánál egész estig, mely idő alatt szellemességével szórakoztatta a vendégeket, kik a legkellemesebb benyomással érkeztek haza.

Uj tornatanár. A helybeli egy. prot. főgymnáziumhoz megválasztott tornatanár *Vörösmarthy M.* állását nem foglalta el; megválasztották tehát a békés-esabai tornaegylet megalapítóját és lelkes vezetőjét: *Michnay Gy.* okleveles tornatanárt és vívómestert, ki — hir szerint — nem csak mint vívó és tornász, hanem mint kitűnő bicyceliző aratot babérokat. Mint a helybeli főgymnasium tornatanára, október 1-én kezd meg működését.

Halálozás. *Steiner Salamonné* f. hó 23-án 58 éves korában elhunyt. Még a zsidó ünnepeken át 19-én és 20-án teljesen egészségesen a templomban volt; hirtelen megbetegedett és 23-án meghalt. Nagy család gyászolja az elhunytat, kinek temetése f. hó 24-én d. u. hitsorsosai nagy és őszinte részvétel mellett ment végbe.

A Kossuth-asztaltársaság közgyűlése. A rimaszombati Kossuth-asztaltársaság folyó hó 19-én este tartotta a „Három-Rózsa“ éttermében a szokásos, az idén felette látogatott évi közgyűlést, mely alkalommal a „Három-Rózsa“ étterme Kossuth-képekkel volt izlésesen és esinosan feldisítve. Az ünnepies hangulatu közgyűlést 8 óra után a népszerű asztaltársaság elnöke, *Lengyel Samu* általános figyelem közt lelkes szavakkal nyitotta meg, mire a társaság érdemes gazdája *Málik Vilmos* beszámolt az egyesület mult évi működéséről, s kimutatta, hogy az asztaltársaság filléreiből szép összeg gyűlt be a jólékonnyel előmozdítására. A társaság az idegen ajku tanulók jutalmazására, a magyar nyelv és történelemben való előhaladásért a gymnasiumi ifjuság részére 20 frtot, a polgári leányiskolának 20 frtot, a közös iskolának 10 frtot, a róm. kath. elemi iskolának 10 frtot osztott ki. Bejelentette ezután *Málik Vilmos*, hogy az ujalatlvölgyi üreggyár igazgatósága az asztaltársaságnak Kossuth képével ellátott 25 drb sörös- és 25 drb boros poharat ajándékozott. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott; végül bejelentette a gazda, hogy *Henry Kálmán* urnó egy krétával sajátkezűleg rajzolt Kossuth képet ajándékozott az asztaltársaságnak, mit a közgyűlés köszönettel fogadott, s az ajándékozó lelkes urnót dísztagjává választotta. *Málik Vilmos* indítványozta, hogy az asztaltársaság határozza el, hogy a Széchenyi-kertben Kossuth mellszobrát fogja felállítani, mihelyt erre a kellő pénzalap összegyűl. A közgyűlés ehhez hozzájárult. Ezután *Lengyel Samu* elnök felhívására a tagsági díjat gyűjtötték össze. A 20 kros széktoglalókból 11 frt gyűlt össze. —

volt győződve arról, hogy igazam van, megígérte, hogy *András* holnap csak formászerint kerül a sorozó-bizottság elé, de azután egyik vagy másik ürügy alatt ki fogják szabadítani.

Ezt becsültszavára megfogadtam az ezredessel s mikor így bizonyos voltam a jó sikeréről, védenzeimhez siettem, hogy a jó hirt tudtukra adjam.

Az ember nem hal bele a boldogságba, mert *Malania* nem ajult el ujra. *Lázás* örömeiben, elragadtatással nézett reám és nem jutott szóhoz. Végre, a mikor lecsendesedett, engedte, hogy a férje haza vigye s mindketten távoztak ezer áldással halmozva el engem.

Már azt hittem, hogy erről az oldalról nem várható többé semmi felindulás, a mikor másnap délben látom, hogy *Malania*, a mint felém tart szomorubb, mint valaha.

— Oh asszonyom! kiáltá, elvitték az uramat a sorozó bódéba és ott fogják tartani és nem fogják többé visszaadni.

— De édesem, felelém neki kissé türelmetlenül, hiszen ez csak a látszat kedveért történik, hogy ne irigykedjenek rátk a faluban; aztán elvégre is ennek meg kell lenni!

De szavaim süket fülekre találtak: végre megunva a folytonos rábeszélést, megígértem neki, hogy az ezrednek emlékezetébe juttatom ígérletét s elvittem magammal a kunyhóba, a hol a sorozás végbement.

Nagyon szomorú hely volt ez: telve sirással és jajgatással; a sorozottak feleségei és szülei ott ültek az alacsony és sötét kunyhó falai mentén levő fapadokon és versenyt sirtak.

Mégis a mikor beléptem, kissé lecsendesültek.

Az ezredes köszöntésemre a fejével bólintott, mely jeladás rögtön megnyugtatótt. *Malania*, aki már nem tudott a lábán állni, leült egy fapadra s én, félve, hogy megint el fog ajulni, melléje ültem, készen tartva a szesz üvegesét.

Két vagy három ember lépett az ezredes elé, elmondta, hogy hány éves, hol született, mi a neve stb. — A mikor a vizsgálat után felhangzott a rettenetes szó: „Bevált“, a kunyhóban megint kitört a sirás és jajgatás.

Végre *András* került a sor.

— Bátorság, gyermekek, sugtam *Malania* fülébe, hisz tudod, hogy az egész csak formaság.

Komáromy István, a közgyűlési jegyzőkönyv vezetője lelkes szavakban méltatta *Lengyel Samu* elnök és *Málik Vilmos* gazda érdemeit a társaság felvirágoztatása körül, miért a közgyűlés jegyzőkönyvilég köszönetet szavazott nekik. Végül *Málik Vilmos* tartotta meg magas szárnyalású és lenűletteljesen előadott ünnepi beszédét, mely a közgyűlés tagjai körében nagy hatást keltett. Lelkes szavakkal éltette a hazát. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Kis műkedvelők. *Dr. Borszék Ármán* feleli körorvos kis leányai a nyári szünet alatt gyermek-szín-előadást tartottak, mely alkalommal nemesak ügyességükről és szavalóképeségükről tettek nyilvános tanúbizonyságot, hanem azt is megmutatták, hogy mint jó nevelési leánykáknak nemes szívük is van. Az előadás tiszta jóvedelmét, 5 frt 15 krt a *Tompaszoborra* szánták s ez összeget *Bárczy ref. tanító*, e hó 14-én el is küldötte *dr. Veres Samu* főgimn. tanárhoz oly czéllal, hogy ez összeg is az általa kezelt szobor-alaphoz esatoltassék. A jó szívű adakozókat szereti az Isten.

Anyakönyvvezetők hivatalos órái. A m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet küldte a vármegyék közigazgatási bizottságának: „Az állami anyakönyvek vezetése tárgyában folyó évi június hó 29-én 60000. sz. a. kibocsátott utasításom 9-ik §-ának első bekezdése szerint az anyakönyvvezető minden nap — vasár- és ünnepnapokat sem véve ki — meghatározott hivatalos órákat köteles tartani. Az utasítás ugyanezen szakaszának második bekezdése szerint a hivatalos órákat a felforgó szükségre és a helyi viszonyokra tekintettel a törvényhatóság közigazgatási bizottsága állapítja meg. Felhívom a közigazgatási bizottságot, hogy az utasítás ezen rendelkezéseire képest az anyakönyvvezetők hivatalos óráit a törvényhatóság területére a helyi viszonyoknak megfelelőleg a legközelebbi állásban állapítsa meg. Megkivánom jegyezni ez alkalomból, hogy oly anyakönyvi kerületekben, melyekben a körjegyző az anyakönyvvezető, helyettes pedig nines, a végből, hogy minden nap legyen hivatalos órák tarthatók, esetleg czélszerű lesz egyes napokon délutánra tenni az anyakönyvvezetői hivatalos órákat, a mikor is az előző nap reggeli órái és a szoban forgó napok délutáni órái közé eső időközben a körjegyző a székhelyén kívül fekvő községekben a körjegyzői teendőivel járó hivatalos utazásokat elvégezheti és az anyakönyvvezetéssel járó feladatai teljesítése végett a meghatározott hivatalos órákra székhelyére visszatérhet.“ E körrendelet alapján vármegyénk területén az anyakönyvvezetői hivatalos órái következőképen állapítottak meg: kisközségekben: hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt 8—10-ig, kedden, csütörtökön, szombaton délután 3—5-ig, vasárnap délelőtt 10—12-ig, nagyközségekben: napoként délelőtt 9—12-ig, anyakönyvvezető helyettesek pedig: hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3—5-ig, kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 8—10-ig tartanak hivatalos órákat.

Czigányaink Konstantinápolyban. *Dankó Kálmán* kitűnő zenekara *Tátrafüreden* annyira megnyerte egy ott időző török ügyvédnek a tetszését, hogy a zenekarnak hat hónapra Konstantinápolyba való elszereződését felajánlotta. A szerződés már itt is van aláírás végett, s mondhatni, hogy annak feltételei a zenekarra nézve igen jók. Naponta 4 frtot kap a zenekar minden tagja egy vendéglőstől, a kinél játszanának, s a ki az egész zenekar oda s visszautazási költségeit kész fedezni. A szultánnál estélyen vagy más alkalommal való muzsikálásért külön honorárium járna nekik. A zenekar néhány tagja — kiknek az otthon szeretetét még olyan csábító feltételek sem mulják felül — nem hajlandó elmezni, s így új „zenebanda“ szervezése ad gondot az ügyes primásnak.

Hasznos ujtítás a postán. A város különböző helyein kitett postaszekrényekből — a levelek kiszédésével megbízott alkalmazottak — eddig tudvalevőleg kevésszer és rendetlenül szedték ki a leveleket. A postahivatal derék uj főnöke: *Ternyey J.* most szigo-

A szegény asszony kétségbesetten tekintett rám, aztán a férjére nézett.

A esinos fiatal ember a sorozóbizottság előtt állott és nyugodt hangon felelt a kérdésekre, míg a hideg verejték gyöngyözött homlokáról. Nem mert felénk nézni, mert ő sem bízott sokat az ezredes ígérletében.

— Vigyázz, gyermekek, sugtam halkan *Malaniának*, ne félj: hisz tudod, hogy amit mondani fognak, az nem lesz igaz.

Az asszony lassan bólintott a fejével és feszült figyelemmel, fejét kissé előrehajtvá, figyelt arra, amit oaat beszélnek.

— Bevált! hangzott elharsányan az ítélet.

Az ezredes felemelte fejét és átható tekintetet vetve reám, megnyugtatótt.

— Most már mehetünk, mondám *Malaniának*; *András* már végzett, odakünn találkozhattok, mert ő ki lesz szabaditva.

Az asszony nem felelt; kezemet a vállára tettem: nem mozdult.

— *Malania*, — mondám hangossabban, menjünk, siess.

András felénk jött: rendkívül halvány és szomorú volt; ránézett a feleségére, felsikoltott, felkapta a padról s aztán hirtelen eleresztette, rémületében visszatántorodva . . .

Az asszony halott volt: meghalt fájdalomában és rémületében, abban a pillanatban, amikor ez a rettenetes szó „Bevált“ megfosztotta minden reménytől.

András aztan önként ajánlkozott a szolgálatra: „Isten akarata volt, mondá és Isten megbüntett minket, mert akaratának nem akartunk engedelmeskedni.

Azóta nem volt bátorságom visszatérni *K. . .* barátomhoz. A társaságban elég gyakran találkoztunk, de ilyenkor szó nélkül csak kezet szoritotunk, mert e szomorú történet után már nem volt miről beszélünk.

Az ezredes nagyon derék ember volt s én meg vagyok győződve, hogy azóta a mi szegény *Malaniánkra* gondolva, sokakat mentett fel a szolgálat alól, ha nem is érdemelték meg egészen.

Szerencsére az orosz nép hűséges és Oroszországnak azért elég katonája marad.

— Hogyan? kiáltám, hiszen ön az élet és halál ura ezen emberek közt, a kik ma parasztok, holnap katonák. Egyes-egyedül csak öntől függ. . . .

— De bocsánatot kérek, folytatá az ezredes, ropant imponzási módon sodorván bajuszát, a mivel sehogye imponált; az élet és halál ura — gyönyörű kifejezés. . . . En itt csak a hatalom, a katonai hatalom képviselője vagyok.

Ezt az utolsó frázist olyan hangsúlyozással mondta, hogy az utolsó esópp törvénytisztelet is elszlott bennem. Szerencsétlenségemre lázadónak születtem — legalább családomban mindig annak mondtak, noha magamban meg vagyok győződve, hogy csak akkor ellenkezem a hatalommal, ha mint a mostani esetben is, látom, hogy szemmel látható igazságtalanságot követ el.

— Lásza ezredes ur, mondám hevesen, a katonai hatalom, melynek ön itt a képviselője, megparancsolhatja a szegény asszony férjének a kivégzését, ha szökevény lesz, vagy ha vonakodik a behívásra megjelenni; de nines hatalma egy asszony felett — érti ezredes ur — egy asszony felett! Most nem a *Yaromeikából* való *Andrásról* van szó, hanem a feleségéről, *Malaniáról*. Ha ez az asszony meghal, amikor látja, hogy a férjét elviszik, akkor ön épp oly biztosan ölte meg őt, mintha tizenkét golyót lövetett volna reá.

— Ugyan kérem, asszonyom, nagyon messzire megyünk a dologgal. . . .

— De kedves ezredes ur, szerencsére mi asszonyok kimenekülünk a katonai törvények alól, ne legyen ön királyibb a királynál; doktor ur, ugy-e bár ön az mondta, hogy a szegény *Malania* bele fog halni a bájába?

— Bocsánatot kérek, felelte az orvos, én nem azt mondtam, hogy biztosan belehal, hanem azt, hogy belehalhat.

— Az egyre megy! mondám hevesen. Az önök folytonos bocsánatkérésével sohasem jutunk zöld ágra. Ezredes ur és orvos ur: ha ez az asszony bánatába belehal, a mikor a férjét elviszik, ezért Isten és emberek előtt önöket teszem felelősekké!

— No lám, szól a doktor, tölem semmi sem függ! Az ezredes urnak. . . .

— Hallja most ezredes ur, ön, egyedül ön képes. . . .

Az ezredes, azt hiszem, sokkal könnyebbnek találhatta egy ezreddel kommandírozni, mint egy megátalkodott asszonynak ellenállni: s minthogy alijában meg

ruan intézkedett az iránt, hogy a levelek minden indítás előtt, tehát a naponta közlekedő vonatok idejéhez alkalmazkodva, pontosan kiszedessenek minden szekrényből. E kitűnő intézkedés a közönségre nézve sok előnnyel jár, mert nem kell a leveleket mindig a postára küldeni, nyugodtan be lehet dobni a szekrényekbe.

Miniszteri képviselő. Csiky Kálmán egyetemi tanár f. hó 27-ikén érkezik városunkba a vallás- és közoktatási miniszter képviseletében abból a célból, hogy a helybeli főgymnasiumnak a kormányval kötött, s tíz év után immár lejárt szerződését kölcsönösen megújítsák. Azóta évenként emelkedett, úgy hogy most már 11000 forintra rúgott. Az új szerződés megállapítására vonatkozó tárgyalások előreláthatólag csak vasárnap fejezhetnek be, s a kormány képviselője addig itt marad. Az állam évi segélye — mint halljuk — az új szerződésben jelentősen — mintegy 7000 fittal fog emelkedni.

Áthelyezés. Petőcz János honvéd százados, jolsvai zászlóaljparancsnok, hasonló minőségben Pozsonyba helyeztetett át.

Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület f. évi október hó 3-án délelőtt tartja Losonczen XIII. rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Igazgató választmány évi jelentése és az abból kifolyó javaslatok. 3. Az egyesület pénztárának 1895. évi zárszámadása. 4. Az 1896. évi költségvetési előirányzat és az 1896. évi működési tervzet megállapítása. 5. Indítványok és javaslatok. 6. Az igazgató választmány kiegészítése. 7. A titkári állásnak választás utján való betöltése. 8. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. -- A közgyűlést megelőzőleg október hó 2-án d. u. 5 órakor az igazgató választmány tart ülést.

Járványorvosok alkalmazása. A belügyminiszterium felhívást bocsátott ki, melyben felhívja mindazon orvosokat és szigorlóorvos-növendékeket, a kik járványorvosi minőségben a vidékre menni hajlandók, jelentkezzenek a miniszterium közegészségi osztályánál. Az okleveles orvos: utiköltséget és napi 8 ftt fizetést, a szigorló orvosok 6 fttot kapnak.

A jolsvai szerencsétlen eset, melyet a lapok elferdítve közöltek, levelezőnk értesítése szerint úgy történt, hogy Weisz Ede pesti ügyvédjelölt egy jolsvai puskműves által készített 7 m.-m-es revolvert mutatta dr. Keszler Lipót losonezi ügyvéd. tart. hadnagynak a Drachler esetnek körörvosi jelenlétében. Előbbi megjegyezte, hogy az nem felel meg az előírásnak, hanem olyannak kell lenni, mint az övé, melyet a Drachler dr. kívánságára elővett, hogy megmutassa. A börtönből a töltött revolvert kivette, ekkor Weisz utána kapott, s maga felé rántotta. A fegyver elsült, s szívé s tüdejét sértette. Másnap — 31-én — még a sérült Weisz elbeszélte maga az esetet társai előtt, s mentegette Keszler, ki teljesen ártatlan a dologban s „6h édes jegyesem!” felkiáltással meghalt. Katonai pompával temették el tarsai nagy részvéte mellett.

Tűz. Városunk lakosságának éjjeli nyugalma ugyan csak megzavarta folyó hó 21-én éjfélt után 1 órakor az utcákon felharsanó kúrtszó, mely a tűzoltókat ébresztette, mert a nagy vásártéren tul Dickmann I.-nak egy nagy kazal szalmája égett. A tűz elhamvasztotta a szalmakazalt, de — esendes idő lévén — szerencsére nagyobb baj nem esett.

Bejelentések a luxus-ló vásárra. A Budapesten ez ősszel megtartandó luxus-ló vásárra, megyénk-ből Farkas Abraham 8, Farkas Zoltán 7 lovat jelentettek be és fognak kiállítani.

Változás a vasuti menetrendben. A m. kir. államvasutak most megjelent téli menetrendje szerint a miskolci főleki vonalon Miskolc és Bánréve között, a Miskolcra délelőtt 9 óra 54 perczkor induló és Bánréve délelőtt 11 óra 38 perczkor érkező személyvonat október hó 1-től megszüntetik.

A Magyar Hirlap, melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, immár ötödik évfolyamát fejezi be s ez alatt az aránylag rövid idő alatt oly páratlan sikert ért el, annyira megálta az utat az intelligens nagy közönség szívéhez s elméjéhez, hogy ebben a tekintetben első helyen áll ma a sajtó orgánumaik közt. A Magyar Hirlap igazságszeretettel s részrehajlatlanságával vívta ki a nyilvánosság előtt azt a kiváló pozíciót, amelyben már évek óta folyvást erősödik. Politikai kérdésekben mindig nyílt és félreérthetetlen a színe, s egyedül a közérdek az, a melyet híven és lankadatlanul szolgál. Pártok nem kötik, azok egyikének sincs alárendelve. Függetlenül bírálja a kormány, mint az ellenzék minden akezióját s politikai kapacitásokat tollából eredő czikkeivel épp oly szívesen segít bármely pártot is a köznyire nézve üdvös céljaiban, amely kérelmetlenül ell-féllé válik ott, ahol a nagy közönségnek, az egész nemzetnek a vitális érdekeit, a liberalizmus és a demokráciát kell megvédenie. S ehhez arányos minden része a Magyar Hirlap-nak. Hírszolgálat gyors és pontos; épp oly kimerítő, mint a mily hiteles. De botrányt nem hajhász s a magánéletnek a nyilvánosság elé semmikép sem tartozó titkait tisztelben tartja. A Magyar Hirlapnak ez a gentlemanlike eljárása egyik erőssége, a mi az urí művelt közönség rokonszenvét számára mindenkor biztosítja. A Magyar Hirlap e mellett egész gárdájával rendelkezik a legkiválóbb tárczairóknak, aminők: Anbrus Zoltán, Bárony István, Bródy Sándor, Benedek Elek, Ignóty, Tóth Béla, Márkus Miksa, Heltai Jenő, Gárdonyi Géza, Kürthy Emil, Szomaházy István, a kik mindnyájan csakis a Magyar Hirlapnak írják czikkeiket. S ezek a czikkek a legújabb magyar litteratura igazi gyöngyei. Mindezenkívül a Magyar Hirlap folyvást a legnagyobb előzetkenységgel van egyebekben is a nagy közönség iránt, mert a míg egyrészt minden kérdésben szívesen ad teljesen díjtalanul felvilágosítást és tanácsot „Szerkesztői füzetek” című rovatában másrészt oly kedvezményekben részesíti előfizetőit, a minő lesz példánul újabb is a „Millenium-Album”, ez a remek kivitelű, gyönyörűen illusztrált irodalmi diszmn. a minővel még eddig meg nem lepte magyar lap az ő állandó közönségét. — A „Millenium-Album”-ot minden régi és új

előfizetőnek megküldi a „Magyar Hirlap” — A „Magyar Hirlap” előfizetési ára egész évre: 14 ftt, fél évre: 7 ftt, negyedévre: 3 ftt 50 kr., egy hóra: 1 ftt 20 kr. Kedvezményes áron kapják az előfizetők a „Kis-Világ” című gyönyörűen illusztrált gyermek-újságot: negyedévenként csak 50 kr-ért és az „Évszak” című gazdag tartalmu dívatlapot negyedévenként 65 kr-ért. Az előfizetési pénzek a Magyar Hirlap kiadóhivatalába küldendők József körút 47-ik szám alá. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet a Magyar Hirlapra.

A Szalai-Baróti „Magyar Nemzet Története” ez. műből most jelent meg a 22-ik füzet, mely az Anjouk korából Mária, és II. vagy kis Károly király uralkodásáról áttérve, Zsigmond király uralkodása története elbeszélésebe fog bele a híres történet-tudós, a munka eredeti szerzője: dr. Szalay József. A füzet képei a következők: Mária és Erzsébet királynők Nagy Lajos király, Erzsébet királyné felajánlja Szt.-Simon koporsóját, Hedvig királyné, Mária királyné peesétjének előlapja, Mária királyné peesétjének hátlapja, Mária királyné arany pénze, Mária királyné karperece. Kis Károly peesétjének előlapja, Kis Károly peesétjének hátlapja, Mária királyné koronája, Zsigmond király arany pénze, Törökök. János burgundi herceg és neverszi peesétje, Nikápoly, Venczel római- és cseh király pénze.

Kohn Adolf helybeli jóhírű fűszer-, esemege- és déli-gyümölcs kereskedő lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Szaj és körömfájás.

Még az egyik járványos betegség az u. n. sertés-vész gyilkoló ereje alig csökkent, már is bemutatja magát egy másik, midőn himlőhöz hasonló hólyagos kiütésekkel lepi el hasított körmü állataink szájüregét, esülök-zőkeit.

Igazán az életvegeőn megedzett gazdatermesztet vastürelme kívánatik, az oly mérvben feltornyosuló közgazdasági csapások súlyának néma, bánatos viselésére. Alaesony gabonáár, tartós szárazság, sertésvész, lépene, állatforgalmi korlátozások; mindezek hegyébe ragadós szaj és körömfájás, hogy késedelmet ne szenvedjen a „paterni rure bobus exercet suis.”

Megbetegedett igaz állatok munkaképtelensége, levágásra alkalmasaknak súlyoszsége, tejelőknak csökkent tehozama által emelkedik jelentőségében ezen betegség, mely vármegyénk területén éppen az őszi munkálatok idején egyre jobban terjed. Terjed pedig felettébb könnyen, mert a betegek szájából bőven kiesurgó nyál beszennyez jászlát, takarmányt, almot, itatóvalat, a legelő füvet, az utat; s ezen fertőzést fokozza még a esülök közt fejlődő hólyagok — fekélyek — váladéka. A betegség, habár a szarvasmarhának képezi heveny-fertőző betegségét. ser észre, juhra, kecskére minden nehézség nélkül ragad át; sőt annak elterjedését ezen állatok, alig ellenőrizhető forgalma, lényegesen elősegítik. Terjesztik a járványt az ápolók, marhakereskedők beszennyezett kezeikkel, ruházatukkal. A váladékkal bemoesolt tárgyak, megálló melletti itató és étető helyek, az állatvásárok, stb.

De még azért is fontos reánk nézve e betegség, mivel beteg tehenektől kifejt, és nyersen élvezett tej, magánál az embernél, főként a gyermekeknél hasonlóként szájfájást okoz.

Gazdai szempontból ezer szerenese, hogy e betegség lefolyása szelid, tartama rövid. Elhullás — szopósborjukat kivéve — egyáltalán nem tapasztalunk, s a betegség ritkán tart tovább egy, legfeljebb két hétig. Mindenesetre lényeges segítséget tesz abban a helyes étrend, kellő ápolás, a megfelelő gyógykezelés, mert elhanyagolás, tisztátalan, nedves alom, épen ennél bosszuszolja meg magát.

Ámde kérhető valaki, mi képezi e betegség okát? Bizony itt is a szabad szemmel nem látható szervezetek működnek, élnek, szaporodnak nyál és tejben a nyálkahártyák hámsejtjeiben; sőt kellő nedvesség és meleg mellett, habár rövid ideig, a külvilágban is. Maga ezen mikroba nines még ugyan positiv bizonyossággal minden tulajdonságaival felderítve, de számos ok arra mutat, hogy Behla nevű buvárnak vizsgálatai kiállják a tudományos kritikát.

Tudni való, miszerint a betegség nálunk nem keletkezik, hozzánk mindég behurczoltatik; a ragály legjobban terjed nyáron, télen pedig lassan és önmagától megsemmisül.

A betegség tüneteit leírom talán felesleges. Alig akad gazda, ki már ne ösmerné, hiszen csaknem minden 3-ik évben megészlehető. Nagymérvű nyálkifolyás a foghijas szelen, szájüregben, nyelvhatán látható hólyagok, jókora nagyságú sebek, ehez társultan olykor egy vagy több lábon észrevehető sántítás, világosan arra utalnak. Némely esetben, fejős tehenek tőgyén, cseszimbóin szintén hólyagok, azok felfakadása után pedig beszáradt varak képződnek.

Felemlített dolgokból már kiviláglik, hogy a gyógykezelésnél fő a nyugalom, a tisztaság, a lisztes ivás, az apró, puha zöld takarmány vagy sárju, a vékony szeletekre vágott burgundia répa, a kemény héjától letisztított töknök adagolása. Laikusok — főként Batyiban — e betegséget egészen helyesen kezelik. Látom több helyen a szájüreg mosogatására cserlevet használnak. Egészen helyesen Egy kisasszonyt ösmerek, ki egyetlen tarka boczikájának a cserlevet tiszta színmézrel bőven édesíti és bizsergő fájdalmas nyelvecskét puha ludtoll-csattal óvatosan keni. Ezt tartom én a laikus kezelés non plus ultrájának. — Körömök közeit égetett timsóval, kékkővel hintögetik, kár hogy nem törik finomabban porrá.

Ámde azért marad az állatorvosnak gyógyítgatni, kenegetni való! Nos és ennél a betegségnél valójában excellál bennünk a tudomány! Úgyes fogással egy a sebre ragasztjuk a fertőtlenítő fájdalomenyhítő gyógyirt, hogy menten milliard bacillus kérelhetlen halála jelzi működésünk nyomát; s az előbb még szomorú jószág vígabb pillantást vet felénk, s az érette agzódo, az öt dédelgető bársony kacsók öröme, szölgaltnai kezd. Milyen kár, hogy az a másik betegség csuful kifog rajtunk.

Legnagyobb a baj, mikor arról van szó, milyen állategészség rendőri intézkedéseket tegyünk, hogy a betegséget elfojtsuk, hogy annak tovaterjedését megátol-

juk. Ebben a kérdésben igazán nehéz helyes álláspontra jutni. Nem tehetek róla, én magam részéről a középutat igyeksem követni, mert nem tartok sem azokkal, kik minden intézkedést feleslegesnek mondanak s a betegséget teljesen a gazdára bízzák; sem a törvénynek tul-szigoru intézkedéseit nem védelmezem pontosan betart-hatóknak. Ugy látom, leghelyesebb, és magával a tör-vénnyel sem jövünk világos ellenkezésbe, ha a betegségek a községben való járványos alaku felléptekor tisztán, de szorosan határárt alkalmazunk. Belül hadd terjedjen a betegség, essünk rajta keresztül csakhamar, legalább az állatforgalmi korlátozás rövidebb ideig tart. Istálló zárlat tehát felesleges, minek étesstik fel előre téli takarmányunkat, mikor az anélkül is honn tartandó betegek eleget megesznek. Pusztabeli birtokokosok könnyen védekezhetnek, elzárhatják magukat a forgalom elől. Tinók-nak, ökröknek, betegek nyálával történő befertőzése, járvány tartamának rövidítése czéljából egészen helyes; te-heneknél ez ki nem vihető, mivel tejük egyszerre meg-apadna. Beteg tehenektől származó tejet megsemmisíteni felesleges, jól felkell forralni, egyóbként súlyosabb beteg ugy sem ad tejet. Szalás takarmány, alom szalma és trágya, vézmentes udvarból, puszláról, kellő cautelak mellett, miért volna ki nem szállítható? Hasított körmü állatok a községbe miért be nem bocsáthatók? Én, más községbelieknek gazdasági munkálatokra: szántás, hordás, marhávali bejövételét nem akadályoznám, ha a fertőzött ut, s a községbeli marhával az érintkezés elkerülhető, s legfeljebb az esetleg megbetegedett marhát tartanam vissza. Egészségesekeket pedig minden kimenetelekor Creolin 5% oldatával, orrán, száján, lábain fertőtleníteni lehetne.

Általában e betegség az, hol a mezőgazda érdekeit tekintetbe lehet venni, helyes okkul, móddal az akadályokat elhárítani. Az őszi munkálat fontos és sürgős, egy két heti késedelem sokszor alig helyrehozható. És mit tegyen ez az árva magyar gazda, ha felülről méretik rá minden bánatolom, s itt lenn, vérei közt sinesen oltalom!

Brauner, állatorvos.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÖRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

138. 180. 204 vh. sz. — Alulirt kiküldött végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbíróóság 3711,94, a gyöngyösi kir. járásbíróóság 9005,73, és 4775,95. számú végzés által **Grünfeld Ignác s fiai** felpereseknek **Glatter Jakab** alperes ellen 21 ftt 57 kr tőke és 21 ftt 12 kr perköltség, **Pollák Dávid** felperesnek **Glatter Jakab** alperes ellen 21 ftt 36 kr tőke és 21 ftt 82 kr költség, **Kulcsár Sámuel** felperesnek **Glatter Jakab** elleni 77 ftt 96 kr tőke és 29 ftt 45 kr perköltség és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bírőilag le- és felül foglalt és 581 ftt 80 kr-ra becsült házbütorok, ágyneműek, kávéházi felszerelések, takarmányból álló ingóságok 27 ftt 37 kr, 21 ftt 36 kr és 77 ftt 96 kr tőke, ennek 1894. év február 6, 1895. január 1., 1893. február 6. napjától járó kamatai 72 ftt 49 kr., megállapított eddig 1 ftt 70 kr jelen hirdetményi és az ez utáni költségek erejéig nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróóság 1545., 1856., 1902. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Rimaszécs községében leendő eszközésére **1895-ik év szeptember hó 27-ik** napjának délelőtt 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatnak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszécsen, 1895. szeptember hó 12. napján.

Porecz József,
h. kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

2496. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Antal János** (monezolkini) klenőci lakos végrehajtatonak néh. **Antal János** (zetieskin) végrehajtást szenvedő elleni 100 ftt s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Klenőcz községben fekvő s a klenőci 291-ik sztjvkben végrehajtást szenvedő Antal János tulajdonán felvett ház udvar és kert 400 ftt, ugy az ezen tjkvben A 3-9 sor 1107/b és 2365/b hrszámú ingatlan, ugy a 10 sorszámalatti erdő legelő illetőség 8 ftt kikiáltási árban, ugy a klenőci 290. sztjvkben Antal János és neje Zethy Zsuzsanna, ugy Hámos Mihály és neje Antal Julianna tulajdonán felvett A I. 3-9 sor, 1107/a és 2365/a hrszámú ingatlanra, valamint a 9 sors. alatti erdő legelő illetményre 15 ftt kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul: **1895. évi november hó 23-ik napjának** d. u. 2 óráját Klenőcz község házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át az az 40 ftt és 80 krt, 1 ftt 50 krt készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-ik évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvszék mint tkvi hatóság. 1895. évi augusztus hó 5-én.

Aldorffer, kir. trvszki bíró.

Tűzi-fa.

A méltóságos báró Vay Dénesné derencesényi erdejéből vágott, kitűnő minőségű — két évi vágás — száraz

I. oszt. hasábos cserfának kubik-öle (8 méter) Rimaszombatba házhoz szállítva 22 frt.

Előjegyzéseket szóval vagy levél útján elfogad **Einhorn Károly Perjesén** (u. p. Felső-Balog).

Hollandiából

directe hozatott **Jácintvirág-hagymáimat** van szerencsém a n. é. virágkedvelő közönségnek tisztelettel ajánlani, u. m.: **fehér, kék, purpurvörös, rózsás és sárga** színekben, 100 drb 10 frt, 50 drb 6 frt, 25 drb 3 frt 50 kr, 1 drb 14 kr.

Azon kívül ajánlom őszi kiültetésre két éves, edényekben nevelt, erős gyökérzetű (s így bármikor kiültethető és szállítható) **Thea, Reucontans, Noiset stb faj-rózsáimat**, 100 drb 50 frt, 50 drb 25 frt, 25 drb 13 frt.

Teljes **kerti téli szegfű** sok szép színekben vegyítve, bokros példányok, tavaszkor biztosan virágzó, 1000 drb 35 frt, 100 drb 4 frt, 50 drb 2 frt 50 kr., 25 drb 1 frt 50 kr

Argenteuili spárgagyökér, egy évesek, 100 drb 2 frt.

Caladium antiquorum gumók, 100 drb 18 frt, 50 drb 9 frt 50 kr., 25 drb 5 frt. (Tavaszkor drbja 30 kr.)

Thuja-fák, 40 cm-től 1 m-ig magas, 30 krtól 80 krig darabonként, Buxus 10 krtól 50 krig, 5-6 évesek.

Továbbá sok faj szobai növény a hely szüke miatt fele áron. — **Csokrok és koszorúk** egész éven át a megrendelő által meghatározott áron, izlésesen és pontosan készíttetnek.

A vidéki megrendelések szokott módon, megrendeléshez hűen, utánvét mellett eszközöltetnek.

Amidőn magamat a virágkedvelő közönség pártfogásába ajánlom, maradok

Rimaszombatban, 1895. szeptember hó.

kiváló tisztelettel

WIKOUKAL HENRIK,

1-2

műkertész.

Őszi körte.

Finom faj őszi körtét ajánl **Gyürky Pál Tiszolezon.**

Hirdetmény.

1512. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dapsy Palocz Mária** végrehajtónak **Keller József** uzapanyiti lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt — kr. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Uzapanyiti községben fekvő s az uzapanyiti 16. sz. tjkvben ifj. Keller József végreh. szenvedő nevében álló ház s belső-sége 400 frt becsértékben s a fenti sz. tjkvben A I. 4-5, 7-25. sorsz. a. külsősége 363 frt 50 kr., s az A. II. 26-30. sorsz. a. birtokára s erdőilletőségére 658 frt becsértékben elrendelte s annak megtartására határnapul **1895. évi október hó 8-ik** napjának d. e. 10 óráját Uzapanyiti község házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 40 frt, 36 frt 5 kr., 65 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1882. évi 60. törvényezikk 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. törvény-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 1895. április hó 9-én.

Aldorffer, kir. törvényszéki bíró.

Első magy. osztály-sorsjáték

Ezredéves kiállítási (millenium) sorsjegyek

100,000 sorsjegy, 31,499 nyeremény.

Főnyeremény **1.000,000** korona.

Első húzás 1895. október hó 16-19.;

második húzás 1895. decemb. hó 6-14.

BUDAPESTEN.

Az első osztályu

1	1	1	1	1
1	2	5	10	20

40 20 8 4 2 korona

Mind a két húzásra

1	1	1	1	1
1	2	5	10	20

80 40 16 8 4 korona

Húzás lajstromok és posta-díj 80 fillér mindkét osztályért. Posta-utalvány vagy postai-utánvét mellett szétküld az elárúsító-hely 3-5

KUCHTA DÁNIEL, TISZOLCZ.

Kitűntetve 1872. Rimaszombatban. Kitűntetve 1873. Bécsben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a legközelebbi időben

férfi-, női- és gyermek lábbeli-raktáramat

budapesti és bécsi árakkal egészen a mai kívánalmaknak megfelelően felszereltem. Uj gyárosokkal való megismerkedésem által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy nagyrabecsült revóimnek

jó, tartós, izléses árakkal és az eddiginél

sokkal jutányosabb árakon

szolgálhatok; még pedig a következőképen:

Férfi topányok.

1 pár erős vikszbőrből készült topány kettős szegezett talppal. 2 frt 80 kr.
1 pár erős borjubőr borított topány kaplival, varrott és szegezett talppal 2 frt 80 kr.
1 pár ugyan-olyan, finomabb kiállítású karlsbádi u. 3 frt 40 kr.
1 pár finom lakborított kesztyűbőr-betét, sárga v. fekete varrott talppal 5 frt 50 kr.

Női topányok.

1 pár erős borjubőr topány szegezett talppal 2 frt 50 krtól feljebb.
1 pár finom zergebőr topány kaplival varrott v. szegezett t. 3 frt 40 " "
1 pár lak-borított kesztyűbőr betéttel 4 frt " "
1 pár finom kesztyűbőr, selyem czúggal 4 frt 50 " "
1 pár laszting vagy bőr házi-czipők 1 frt 20 " "
1 pár laszting vagy bőr mély-kivágott czipők esokorral . 1 frt 70 " "
1 pár laszting vagy bőr párisi czipők 1 frt 70 " "
1 pár laszting czugos topányok varrott és szegezett talppal 2 frt 40 " "

Ezen felül mindenféle kiállítású gyermek- és leány-topányok nagy választékban a legjutányosabb árakban kaphatók.

Minél fogva kérem a nagyérdemű közönséget, hogy — mint eddig — ugy továbbra is becses pártfogásában részesíteni sziveskedjék.

Mély tisztelettel:

Kovács Zsigmond,

RIMASZOMBATBAN, FÖTÉR (seját házában.)

15-*

Kitűntetve 1876. Szegeden. Kitűntetve 1885. Budapesten.

Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

23005. és 23398./IX. 1895. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tételük, miszerint az alább megnevezett községek területén fizetendő bor-italadó, huszfogyasztási-adó, cukorfogyasztási-adó, sör-italadó és szeszitalmérési-adó beszedési joga, az 1896. évi január hó 1. napjától 1896. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik.

Az árverések a magy. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi szeptember hó 30. és október hó 7. napjain** d. e. 8 órakor fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

Folyó szám	A község neve	Lakosság száma	Kikiáltási ár egy évre										Jegyzet		
			Borital		Sörital		Huszfogyasztási		Cukorfogyasztási		Szeszitalmérési adó			Összesen	
			frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr			
1	Aggtelek	490	52	20	95	—	31	78	29	76	755	60	961	34	Az 1-23 tétel alatt megnevezett községek szept. hó 30-ik napján tartandó árverésen egy csoportban is kivethetők.
2	Hosszúsó	575	57	86	48	55	14	17	31	38	614	40	766	36	
3	Imola	371	23	10	49	—	1	70	22	92	285	27	381	99	
4	Kánó	343	8	44	31	50	4	75	3	60	252	25	300	54	
5	Pelső	1766	895	80	2130	70	510	70	905	16	3988	28	8430	64	
6	Pelső-Ardó	300	19	88	12	25	3	88	20	22	263	25	319	48	
7	Harkács	349	100	—	100	—	60	—	50	—	525	—	835	—	
8	Otrokocs	242	25	27	49	50	4	75	9	48	366	68	455	68	
9	Lévárt	320	30	45	24	—	6	25	5	70	406	59	472	99	
10	Lőkősháza	237	18	44	33	—	4	75	21	—	260	67	337	86	
11	Recske	202	32	58	19	50	1	90	8	94	325	14	388	06	
12	Héth	320	143	12	88	10	3	40	19	62	597	57	851	81	
13	Lénárdfala	523	57	20	77	15	12	74	22	44	463	66	633	59	
14	Málé	783	30	15	29	—	5	95	40	86	754	65	860	61	
15	Székely	411	37	41	40	50	13	03	40	68	779	88	911	50	
16	Félfalu	224	8	61	34	50	5	70	—	—	410	70	459	51	
17	Alsó-Falu	349	14	05	—	—	2	46	4	25	473	76	494	52	
18	Visnyó	190	13	05	32	—	3	56	4	20	248	70	301	51	
19	Sajó-Gömör	204	360	—	150	—	120	—	150	—	2570	—	3350	—	
20	Beje	534	55	11	58	—	9	51	5	16	541	50	669	28	
21	Alsó és Felső-Kalosa	566	78	56	7	—	12	99	7	38	444	90	550	83	
22	Güge	439	66	95	21	—	5	92	6	42	289	13	389	42	
23	Gömör-Panyit	759	99	70	89	—	67	35	65	04	1162	31	1483	40	
24	Szilistye	275	20	—	15	—	4	—	6	—	230	—	275	—	
25	Várgede	910	144	15	261	30	112	28	144	06	1052	75	1714	54	
26	Kerekgede	380	21	75	—	—	2	55	3	72	145	5	173	07	
27	Gortva-Kisfalud	462	21	36	37	60	4	06	7	20	361	72	431	94	
28	Kis-Gömöri	222	26	10	—	—	3	40	—	96	202	5	232	51	
29	Majom	287	12	44	—	—	2	55	—	—	219	32	234	31	
30	Dusa	172	15	26	33	—	4	22	—	—	205	20	257	68	
31	Meleghegy	294	48	—	45	—	15	—	15	—	527	75	650	75	
32	Pádár	629	40	—	60	—	35	—	30	—	885	—	1050	—	
33	Bugyikfala	208	59	50	45	—	20	55	16	74	260	88	402	67	
34	Perjese	383	9	80	—	—	5	10	6	36	511	23	532	49	
35	Alsó és Felső-Balog	1582	80	74	252	36	176	30	167	34	1796	81	2473	54	
36	Gesztes	450	15	—	35	—	40	—	15	—	730	—	833	—	
37	Alsó és Felső-Bátka	535	58	38	57	50	42	06	44	97	785	73	988	64	
38	Rakottvás	292	—	—	15	—	5	04	4	74	176	40	201	18	
39	Dulháza	222	—	—	—	—	2	52	—	—	103	20	105	72	
40	Zsip	296	28	84	—	—	2	52	26	70	268	38	326	44	
41	Tamási	298	33	1	36	—	2	55	8	46	318	60	398	62	
42	Darnya	483	20	—	19	80	5	92	4	50	470	—	520	22	
43	Simonyi	685	100	—	50	—	80	—	50	—	1170	50	1450	50	
44	Sajó-Püspöki	575	95	52	57	75	42	9	4	74	827	54	1027	64	
45	Velkenye	506	50	11	22	75	18	25	6	24	443	10	550	45	
46	Jánosi	1270	155	26	125	75	125	42	77	90	1477	95	1962	28	
47	Pálfala	436	30	97	64	—	2	52	12	42	454	95	564	86	
48	Szutor	355	—	—	—	—	2	52	3	54	259	17	264	23	
49	Bellény	185	—	—	—	—	—	42	6	18	161	10	167	70	

összegezen határozatlik meg.

Az árverések előtt a bor- és söritaladók, és a hus és czukorfogyasztási adókra nézve együttesen s ez után mindjárt ennek befejezte után külön a szeszitalmérési adókra nézve fognak megtartatni. A bor és söritaladókra s a hus- és czukorfogyasztási adókra — bár adónemenként részletezve — csak együttesen tehető ajánlat s csak is mind a négy adónemre együttesen tett ajánlat lesz elfogadható. **A szeszitalmérési adóra mindig külön teendő ajánlat;** erre az adóra s a többi négy adóra együttesen tett ajánlatok nem létezőknek tekintendők. De lehet árverelni külön csak a szeszitalmérési adóra, vagy külön a többi négy adónemre. Ha a szeszitalmérési adóra nézve az árverésen elfogadható ajánlat tétetik, de a többi négy adónemre nem, vagy fordítva, úgy a különben elfogadható ajánlat alapján kötött szerződés sem fog jóváhagyatni mindaddig, míg csak azok az adónemek is, a melyekre nézve az árverésen elfogadható ajánlat nem tétetett, kellőképpen biztosítva nem lesznek.

1. Az árveréseken részt venni kívánók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár tizedrészét (10%-át) készpénzben vagy államkötvényekben vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzzel elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, ha pedig ez a névértéken felül lenne, ez utóbbival számításba vehető egyéb értékpapirokban letenni. — Az árverések bejezte után a legkedvezőbb ajánlatot tevők esetleg tevő által bánatpénzzel letett összeg visszatartatik, a többi árverezők bánatpénze pedig legott visszaadatik, kivéve, ha a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása bármely okból kétes, mely esetben a következő legkedvezőbb ajánlatot tevő bánatpénz is visszatartatik.

2. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadhatók, de ezek is a 1. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Ezekben az írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó s ha azoknak tartalma oly záradékot is magában foglal, mely a jelen hirdetés és a részletes bérleti feltételekbe ütközik, és a kikötés nem létezőnek tekintetik.

Az írásbeli ajánlatok, a melyek 50 kros bélyeggel látandók el, következőképpen szerkesztendők:

Én alulírott a bor-italadó, a husfogyasztási-adó, a czukorfogyasztási-adó és a sör-italadónak szeszitalmérési adónak

köztség _____ községekből alakított beszedési kör, csoport területén való beszedéséért, az 1896. évi január hó 1-től 1896. évi december hó utolsó napjáig terjedő időre, és pedig a bor-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a husfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a czukorfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a sör-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, (a szeszitalmérési-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt.) ajánlhatok fel bérösszeg gyanánt, azzal a kijelentéssel, hogy az árverési és bérleti feltételeket ismerem, azoknak magamat mindenben alávetem, s jelen ajánlatomért az ide zárt _____ frt _____ krtból álló bánatpénzzel kezkeskedem.

Kelt

Az írásbeli ajánlatokon a felajánlott összegek szóval és számokkal kiírandók és az árverés megkezdésére fent kitűzött idő előtt legalább egy (1) órával lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

3. Az árverés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fentartásával történik és a haszonbéri szerződéssel vállalt kötelezettség a legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, illetve az 1. pontban említett esetben a következő legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, ajánlatának beadásával, a kinstarra nézve azonban csak a jóváhagyás iránti értesítés kézbesítésével áll be.

4. A haszonbéri szerződés jóváhagyása iránti értesítvény kézbesítése után nyolcz nap alatt, de mindenestre a bérlemény tényleges átvétele előtt, a bérlo köteles az egy évi haszonbér egy negyed részét készpénzben vagy értékpapirokban, az 1. pont utmutatása szerint bérleti biztosítékul lefizetni vagy pedig a pénzügyi hatóság által elfogadhatónak talált jelzálogi biztosítékot nyújtani, illetőleg letett bánatpénzét kiegészíteni.

5. A többi részletes feltételek a pénzügyigazgatóságoknál és a pénzügyi biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Rimaszombat, 1895. szeptember hó 20-án.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

3329 sz. — Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező „alsó és felső vizimalom“ 1896 ik év január hó 1-től számított 6 — hat — évi tartamra árverés útján bérbe adatik.

A nyilvános szóbeli árverés határnapjául **október hó 22-ének d. u. 2 órájára**, a városháza tanács-teremben kitűzetik; azt megelőzőleg, a bérbe vételre nézve, **mondott nap d. e. 12 órájáig** a polgármesteri hivatalhoz beadandó írásbeli zárt-ajánlatok is elfogadhatók, melyek a szóbeli árverés után lesznek felnyitandók.

Bánatpénz egy-egy malomra 100 frt; a részletes árverési feltételek a polgármesteri hivatalba, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, — kívánatra bérleti szándékozóknak másolatba megküldetnek.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi augusztus hó 29-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Tiszta erdélyi bor!

KOHN ADOLF

csemege-, fűszerkereskedése és szőlője RIMASZOMBAT (fő-tér).

Van szerencsém Rimaszombat és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre szükséges cikkek már nagyrészt megérkeztek. Már is kapható többféle új **déli gyümölcs**, új **valódi orosz-thea**, különféle finom **rum**, legjobb gyártmányu **friss theasütemény**, **orosshal** stb. stb.

Ajánlom továbbá a nagyérdemű közönség szives figyelmébe az üzletemben kapható kiválóan finom **szalámit**, **sódart**, többféle **csemege-sajtot**, **cognacot**, a kitünő minőségű s világhírű Pfan-féle **QUARNERO BRANDY-t**, valódi **szilvóriumot** és különféle **liqueurt**; **tiszta erdélyi asztali bort** literenként 36 kr-ért, finom **csemegeborokat** s mindenféle **csemege- és fűszer árút** a legjutányosabb árban.

Szöllő még mindig a legjobb minőségű kapható nálam.

Végül legjobb minőségű, naponta többször saját sütődben készült **friss sütemény** is állandóan kapható.

Üzletemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe és b. pártfogásába ajánlván, vagyok Rimaszombat, 1895. szeptember hó.

KOHN ADOLF,

csemege- és fűszerkereskedő.

Naponta többször friss sütemény!

Külföldi csemege- és fűszer árúk! Izzetes déli gyümölcs! Kiváló szőlő!

Az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

I. osztályu nyeresemények. Huzás 1895. okt. 16—19-ig.

nyeremény	korona	korona
1	80000	80000
1	60000	60000
1	40000	40000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
2	8000	16000
8	4000	32000
10	2000	20000
13	1000	13000
100	400	40000
860	200	172000
9000	80	720000
10000 nyeremény	összesen	1268000

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából Kibocsátás 100000 sorsjegy 31,499 nyereseménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeresemények minden levonás nélkül fizetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közigazgatóság ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeresemény a legkedvezőbb esetben

1.000.000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeresemények. Huzás 1895. decz. 6—14-ig.

nyeremény	korona	korona
1 jutalom	600000	600000
1	400000	400000
1	200000	200000
1	100000	100000
1	50000	50000
2	20000	40000
2	15000	30000
4	10000	40000
10	8000	80000
27	6000	162000
100	2000	200000
200	1000	200000
1150	200	230000
20000	100	2000000
21499 nyeresem.	s. jutalom	4332000

E 49 nyeresemény közt az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1 40.— 1/10 4.— 1/20 2.— korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1 80.— 1/10 8.— 1/20 4.— korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5-ik szám.

Magyar Osztályosorsjáték Igazgatóság.

Süngöny-czim: Magyarlottó Budapest.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten 100,000 sorsjegy

31,499 két osztályba beosztott pénznyereseményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első huzás 1895-ik évi október hó 16-ikától 19-ikéig BUDAPESTEN.

E szerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az I-ső osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek melyek mind a két huzásban érvényesek

1/1 40.— 1/2 20.— 1/5 8.— 1/10 4.— 1/20 2.— korona

1/1 80.— 1/2 40.— 1/5 16.— 1/10 8.— 1/20 4.— korona

Teljes sorsjegyek, a melyek az I-ső osztályban nyereseménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereseménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a czim igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, BUDAPEST, Szervita-tér 3. szám.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Süngöny-czim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők portó fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereseményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíthatnak.

3-6